

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

26 JANUARI 1994

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren L. Barbé en M. Maertens c.s. –
**betreffende de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen
in West-Vlaanderen**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Bij besluit van de Vlaamse Executieve van 31 juli 1991 werden voor elk hoogspanningslijnen de betrokken gewestplannen gedeeltelijk in herziening gesteld „met het oog op het inschrijven in deze gewestplannen van de geplande tracés”.

De belangrijkste dossiers hiervan zijn de aanleg van de 380 kV-lijn Izegem-Zedelgem en de lijn Zuienkerke-Zandvoorde. Die dossiers zijn ondertussen afgewerkt door de administratie en bevinden zich nu bij de minister voor Ruimtelijke Ordening die binnenkort aan de Vlaamse Regering zou voorstellen de ontwerp-gewestplannen vast te stellen.

Bij de aanleg van die hoogspanningslijnen kunnen heel wat vraagtekens geplaatst worden.

Hoogspanningslijnen veroorzaken elektro-magnetische velden (EMV-en). Het effect daarvan op de volksgezondheid is het onderwerp geweest van talrijke studies. Reeds in 1979 bleek uit wetenschappelijk onderzoek in de VSA dat kinderen die in de buurt van een hoogspanningslijn leven, twee keer zo veel kans op kanker hebben als normaal. Sindsdien volgden er meer dan 200 epidemiologische studies.

In ons land werd op 18 april 1990 het rapport Deworme voorgesteld, een evaluatie van de invloeden op de gezondheid van mens en dier, van elektrische leidingen met hoge en zeer hoge spanning. Het besluit was „dat er met de huidige kennis van zaken geen bewijs bestaat van een rechtstreekse schadelijke invloed op de levende organismen van het elektrisch en magnetisch veld, opgewekt door elektrische luchtleidingen zelfs op zeer hoge spanning.” Deze studie kreeg zware kritiek te verduren. Ze was gebaseerd op een selectie van studies die net geen schadelijke invloed van EMV-en aantoonde. Studies die dat wel aantoonde, werden niet geraadpleegd. Het besluit van het rapport Deworme is dus onwetenschappelijk.

De huidige stand van zaken van het wetenschappelijk onderzoek van de invloed van EMV-en op de volksgezondheid kan als volgt samengevat worden :

- uit talrijke studies blijkt dat mensen die beroepshalve meer in contact komen met EMV-en (elektriciens, lassers, filmprojecteurs, ...) een verhoogd aantal leukemieën en hersentumoren hebben ;

- bij mensen die leven in de nabijheid van hoogspanningslijnen, werden talrijke klachten genoteerd : depressies, slaapstoornissen, hormonale stoornissen, misgeboortes, hoofdpijn ... Bij de volwassenen werd er, op enkele studies na, geen duidelijke toename van kanker vastgesteld, maar bij kinderen wel, en dit in verschillende zeer uitgebreide studies.

De effecten van EMV-en op de gezondheid kunnen echt niet langer worden afgedaan als psychologisch of psychosomatisch. Vooral het verhoogd voorkomen van kanker bij kinderen die wonen in de buurt van hoogspanningslijnen, is duidelijk aangetoond.

Een bijkomende reden om geen nieuwe hoogspanningslijnen meer aan te leggen, is uiteraard de esthetische hinder. Nu al worden talloze landschappen ontsierd door die lijnen. Nieuwe hoogspanningslijnen zouden de schaarse stukjes open ruimte in ons land verder verminken.

De kern van de zaak is ten slotte terug te brengen tot de gevoerde energiepolitiek. Bij de planning van de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen zijn de elektriciteitsproducenten uitgegaan van een groei van het elektriciteitsverbruik van 2,5 % (uitrustingsplan 1988-1998). Dit is totaal in tegenspraak met een duurzame ontwikkeling die ook door deze regering wordt gesteund. Greenpeace toonde met een studie aan dat het elektriciteitsverbruik in ons land alleen al met ingrepen inzake efficiëntie tegen het jaar 2000 met 30 à 36 % verminderd kan worden. De aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen is bij dalend elektriciteitsverbruik uiteraard niet meer nodig, integendeel. Er kunnen lijnen verwijderd worden.

Er moet dus afgestapt worden van een energiewetgeving die mikt op meer energieverbruik, waarbij elektriciteit een sleutelrol speelt, met als gevolg ook meer vervuiling en nieuwe hoogspanningslijnen. Er moet integendeel werk gemaakt worden van een vermindering van het energieverbruik door een rationeel energieverbruik, de ontwikkeling van alternatieve energiebronnen en een decentralisatie van de energieproductie.

L. BARBE

M. MAERTENS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Vlaamse Raad vraagt, in afwachting van de studies inzake de invloed op de volksgezondheid en de actualisering van de uitrustingsplannen, aan de Vlaamse Regering niet over te gaan tot het vaststellen van de ontwerp-gewestplannen met het oog op het inschrijven in deze gewestplannen van hoogspanningslijnen Izegem-Zedelgem en Zandvoorde-Brugge.

L. BARBE

M. MAERTENS

P. HOSTEKINT

M. CAPOEN

J. DEMEULENAERE

J. CAUDRON
